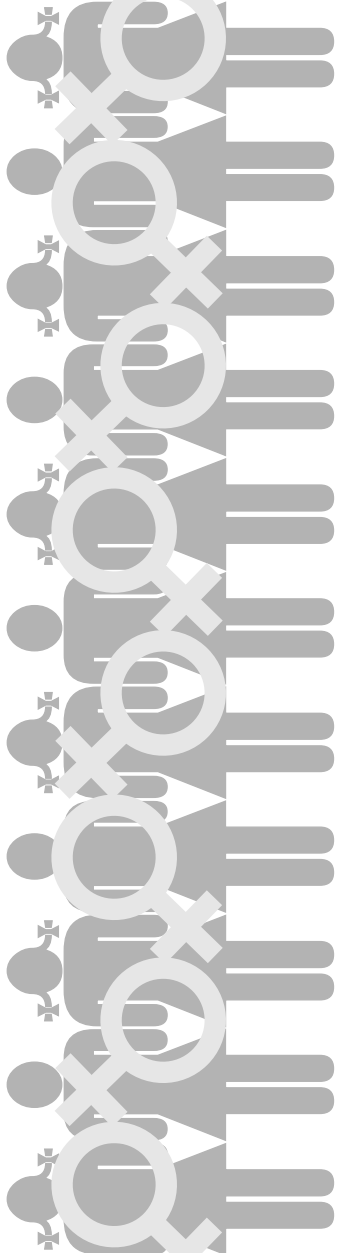

Yan Yana

Elektrik ve Elektronik Mühendisi **Emel AKPINAR**

emel_akpinar@yahoo.com

Var olduk. Şu veya bu şekilde, o veya bu senaryo sonucunda geldik dünyaya. Belki bir yarıştı kazandığımız, belki sadece bir tesadüften ibaret hayatımız. Eşit ihtimallerin en eşitiyiz artık, yaşıyoruz.

Doğa ikiye ayırmış bizleri, kadın ve erkek diye. Fiziksel ve ruhsal olarak farklılıklarla donatmış, aynı yetenekler vermiş. Ve doğa bizlere unutkanlığı da bahşetmiş(!) ki, farklılıklar olmazsa yarım kalacağımızı unutmuşuz.

Geçenlerde dikkatimi çakti, güzel dilimizin bir cilvesi midir nedir... Er, erk, erkek... Günümüz dünyasında bu kavramların ne kadar iç içe olduğunu fark edince, her günün 8 Mart olmasını istememek elde değil.

Aile yaşamından iş dünyasına, düşünceden eyleme kadar her alanda kadının rolünü yadsıyamayacağımız bir zamanda yaşamaktayız. Eskiden kadın, çocuk doğurup büyütme ve ailenin bakımını üstlenmekle yükümlü iken günümüzde artık çalışan, üreten, erkeğin toplumdaki bütün sorumluluk ve eylemlerini paylaşan bir konumda.

Adil ve sağlıklı bir dünyada yaşıyor olsaydık kadın,

sorumluluklarını paylaştığı düzenin nimetlerini de erkekle paylaşabilirdi. Ancak ne yazık ki aile içi şiddetin kol gezdiği, töre cinayetlerinin hep ve sadece kadını hedef aldığı, medyada kadın bedeninin kasap vitrinindeki çengele asılı bir et gibi sunulduğu, sokakta gezmenin bile neredeyse sadece erkeğin hakkı olduğu bir toplumun içindeyiz. Bütün bunlar yetmezmiş gibi, bir de kadının saçının görünmesi / görünmemesi üzerinden siyaset yapılmakta.

İş dünyasının sömürgeci tutumu, her fırsatta çalışanların kişisel farklılıklarından puan kırabilmek adına sürekli bir "öteki"leştirme çabası içinde. Üst düzey pozisyonların çoğunda erkeklerin bulunduğu bir dünyada bundan en çok nasibini alan da şüphesiz kadınlar.

Teknik açıdan bakıldığında, kadına yönelik önyargının boyutları ölçülemez bile. Kadın hâlâ erkek tarafından çizilmiş çizgilerin içini, yine erkeğin belirlediği renklere boyamakla yükümlüymüş gibi muamele görmekte, üretici değil uygulayıcı olarak algılanmakta. Oysa biliyoruz ya da en azından bilmeliyiz ki doğa kadın ve erkeğin sadece bedenlerini değil, ruh ve

zihinlerini de farklı yaratmıştır. Dolayısıyla iş yaşantısında kadın ve erkek birbirini tamamlayabilecek önemli iki faktördür. Bizlerse hâlâ bu sinerjiyi inkâr edip kadın ve erkek olarak rekabet etmekteyiz.

İşverenlerin işe alım sürecindeki bayan adaylara mutlaka sorduğu sorulardan biri, adayın evli olup olmadığı ve çocuk sahibi olmayı planlayıp planlamadığı. Toplumun varlığını sürdürebilmesini sağlayan ve doğanın kadına verdiği bir sorumluluk olan doğum, kadının iş yaşantısına 1-0 yenik başlamasına neden olabilmekte. Oysa ki aynı işverenlerin eşleri de kadın ve aynı doğal süreci yaşamakta. Dolayısıyla, sırf bir kişiyi daha "öteki" haline getirip ezebilmek için onun cinsiyetini ve doğasını inkâra kalkışmak, kabul edilemez.

İçinde yaşadığımız sömürüye dayalı sistem, cinsiyet ayrımına gitmeden de emekçileri olabildiğince sömürmenin peşinde. Böylesi bir sistemin içerisinde zaten ezilmekte olan erkek, kendi gibi zaten ezilmekte olan kadını mesleki konuların dışında ezerek ayakta kalmaya çalışmakta. "Sömürülenin sömürmesi" türünden ironik bir durum yaşanırken yine mağdur olan kadın. Üstelik iş yerlerinde her hangi bir mevkide çalışan herhangi bir erkek tarafından sözle, gözle ve fiziksel olarak tacize uğrayan kadınların yaşadıklarını dile getirmesi ayıplanmakta. İçinde yaşadığımız ve yansı kadın olan toplum dahi kadınlara "haklarını arama hakkı" vermiyor.

Türkiye, 1985'te Birleşmiş Milletler (BM) Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)'ne imza attı. Dolayısıyla devlet, kadına yönelik şiddeti önlemek için yasal önlemler almayı taahhüt etti. Ben o yıl ilk okula başlamış bir çocukken, bugün üniversiteyi bitireli 5 yıl

oluyor. Gerek toplumsal yaşamda aktif, gerekse iş hayatının içinde var olan bir kadın olarak, görüyorum ki tüm diğer yasal yükümlülükleri gibi devlet bu konuda da yetersiz kalmış. Yasaları yapanların da uygulayanların da çoğunlukla erkek olduğu ülkemizde kadınlar yasama, yürütme gibi konularda yeterince aktif değil.

Peki çözüme giden yolda neler yapılabilir?

Herşeyden önce, elbette kadın kendini, elbette kadın doğasını inkâr etmemeli. Bir çocuk var olduğu andan itibaren annesi ile temas halindeyken, ancak 9 ay 10 gün sonra babasını tanımaya başlıyor. Öyleyse kadın, çocukla tarifsiz bir iletişim kurabilme şansına sahip. Buradan yola çıkarak diyebiliriz ki, içinde yaşadığımız sağlıklı kadın-erkek ayrımını sonlandırmak için genç nesilleri eğitime gücünde kadında.

Kadınlar, toplumun bugün yaşadığı dengesizlikten salt erkeklerin sorumlu olamayacağını, kendilerini ezen erkeklerin de birer kadın tarafından yetiştirilmiş olduğu gerçeğini kabullenmeli. Erkekler de kadın sorununu işlerine geldiği gibi yorumlamaktan vazgeçip, yaşamda eşit sorumlulukları paylaştıkları kadınlara eşit hak ve olanaklar vermeleri gerektiğini hatırlamalı.

Bir küçük öneri / özeleştirisi de EMO adına:

EMO özgürlük, eşitlik, emek gibi önemli kavramları unutmadan, gerek teknik gerekse sosyal anlamda meslek grubunu daha iyiye götürmeyi amaçlayan, bu arada içinde yaşadığı toplumun gerçeklerini de inkâr etmeyip bunlar üzerinde düşünen önemli bir sivil oluşum. Böyle bir oluşumun kadın sorununa duyarsız kalması düşünülemez. Üzülerek görüyorum ki, çözüm yolunda EMO olarak kadın-erkek yanyana

yürüyememekteyiz. Kadınların bir araya gelip birbirlerine sıkıntılarını anlatmaları ve çözüm aramaları söz konusu olamaz. Bizler zaten birbirimizi yeterince anlamaktayız. İhtiyacımız olan şey, kendimizi erkeklerle anlatmak, sıkıntılarımızı anlamalarını sağlamak ve tabii ki erkek gözünden sorunu dinlemektir... Dolayısıyla EMO içerisinde her türlü kadın oluşumuna erkek üyelerin katkısı da teşvik edilmelidir.

Kadın ve erkek, yeryüzünün ayrılmaz iki parçasıdır. Ne karşı karşıya gelmelidirler, ne de biri diğerinin arkasında kalmalıdır. Karşı karşıya gelirlerse en az biri geriye bakar, geride kalır. Biri diğerinin önüne geçerse, arkada kalan ancak diğerinin sırtını görebilir. Ancak yanyana dururlarsa, birlikte ileriye bakabilirler.

Dünyanın bütün emekçi kadınlarına selam olsun!

